

Hietarannan kahvilan vuokran alentaminen. Hietarannan kahvilan kertomusvuoden kesän huomattavasti supistuneeseen liikevaihtoon katsoen kaupunginhallitus päätti¹⁾ alentaa kahvilan kertomusvuoden tilitysvuokran 15 000 mk:ksi.

15. Teknillisiä laitoksia koskevat asiat

Teknillisten laitosten hallituksen sihteerin tehtävät. Yleisten töiden lautakunnan sihteeri H. E. Arvidson määrättiin²⁾ edelleen toistaiseksi hoitamaan teknillisten laitosten hallituksen sihteerin tehtäviä 500 mk:n palkkioin kokoukselta.

Teknillisten laitosten edustajien osanotto Kannakselle järjestettyyn retkeilyyn. Kaupunginhallitus päätti³⁾ hyväksyä teknillisten laitosten hallituksen päätöksen oikeuttaa kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen kummankin lähettämään edustajan Helsingin suojeluskunta-piiriin valistusohjaajan kaupungin huomattavimpien teollisuuslaitosten työntekijäin edustajille noin viikon ajaksi huhtikuun 20 p:stä lukien järjestämälle retkeilylle sellaisiin Karjalan kannaksen rintaman osiin, mihin vierailuja yleensä ei voitu järjestää. Samalla kaupunginhallitus myönsi yleisistä käyttövaroistaan 1 600 mk asianomaisten työntekijäin palkkain maksamiseen retkeilyn ajalta.

Vesijohtolaitos

Viranhaltijat ja työntekijät. Sairaslomaa virkasäännön mukaisin palkkaeduin myönnettiin⁴⁾ toimitusjohtaja J. L. W. Lilljalle yhden viikon ajaksi marraskuun 23 p:stä alkaen.

Vesijohtolaitos oikeutettiin⁵⁾ marraskuun 1 p:stä lukien tilapäisen työvoiman määrärahaan suorittamaan työpajan esimiehelle G. A. Lindgrenille 1 000 mk:n suuruinen lisäpalkkio kuukaudessa, m.m. koska hän joutuu suorittamaan erinäisiä sellaisia suunniteltu- ja piirustustehtäviä, joista hän aikaisempina vuosina on saanut erityisen palkkion ja joiden suorittamista ei voitane katsoa kuuluvan tavallisen työpajamestarin tehtäviin.

Kaupunginhallituksen evättyä⁶⁾ ensimmäisen kemistin S. A. Rannan anomuksen saada ikäkorotusten saamiseksi lukea hyväkseen hänen kunnan ja valtion avustusta nauttivassa Rauman kauppakoulu ja kauppaopisto nimisen oppilaitoksen opettajana tammikuun 1 p:stä 1927 kesäkuun 30 p:ään 1933 toimimansa ajan, herra Ranta valitti asiasta Uudenmaan lääninhallitukselle, jolle tällöin annettavan selityksen laatimisen kaupunginhallitus päätti⁷⁾ antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi.

Apulaisasemapäivystäjä K. E. M. Viksten oikeutettiin⁸⁾ säädetyn eroamisien saavuttuaan entisin palkkaetuina edelleen jäämään virkaansa syyskuun 1 p:ään 1943.

Putkenasentaja A. Vuotvirta oikeutettiin⁹⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1943 loppuun.

Määrärahat. Vesijohtolaitoksen kassa- ja tiliviraston v:n 1941 palkkamäärärahaan kaupunginhallitus myönsi¹⁰⁾ 100 000 mk:n lisäyksen saman vuoden käyttövaroistaan kalliinajanlisäyksiin palkannauttijoille ja 87 680 mk:n lisäyksen saman vuoden pääluokan Yleinen kunnallishallinto lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä määrärahasta Sijaispalkat virkavapaustapauksissa.

Vesijohtolaitos oikeutettiin¹¹⁾ siirtämään 360 000 mk v:n 1941 määrärahaan Pääoma-arvon korko saman vuoden määrärahaansa Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa.

V:n 1941 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi¹²⁾ 280 000 mk vietäväksi niille vesijohtolaitoksen tileille, joita vesijohtolaitos rasitti sotakuluillaan.

V:n 1941 käyttövaroistaan kalliinajanlisäyksiin palkannauttijoille kaupunginhallitus myönsi¹²⁾ alla mainittuihin vesijohtomäärärahoihin seuraavat lisäykset: v:n 1939 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Vesijohtolaitos määrärahaan Vesijohto Koskelantien Keijontieltä Mäkelänkadulle 54 000 mk ja määrärahaan Vesijohto

1) Khs 17 p. syysk. 1 577 §. — 2) S:n 23 p. jouluk. 2 204 §. — 3) S:n 23 p. huhtik. 805 §. — 4) S:n 26 p. marrask. 2 055 §. — 5) S:n 1 p. lokak. 1 687 §. — 6) S:n 24 p. syysk. 1 611 §. — 7) S:n 12 p. marrask. 1 949 §. — 8) S:n 16 p. heinäk. 1 275 §. — 9) Khn jsto 22 p. lokak. 4 000 §. — 10) Khs 29 p. tammik. 218 §. — 11) S:n 29 p. tammik. 218 §. — 12) S:n 12 p. helmik. 334 §.

Hernesaarelle Munkkisaaren mylly oy:n tontin kohdalta 27 000 mk; sekä v:n 1941 talousarvion pääluokan Teknilliset laitokset luvun Vesijohtolaitos määrärahaan Vedenpuhdistus ja pumppuaminen 30 000 mk ja määrärahaan Korjaukset ja muut kustannukset 176 000 mk.

V:n 1941 käyttövaroistaan sähkön hinnan korottamisen johdosta kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 45 000 mk:n lisäyksen vesijohtolaitoksen saman vuoden määrärahaan Vedenpuhdistus ja pumppuaminen.

Kassavajauksen peittäminen. Yleistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus osoitti ²⁾ 600 mk vesijohtolaitoksen kassassa syntyneen vajauksen peittämiseksi.

Metaanikaasuttimien asentaminen autoihin. Vesijohtolaitoksen 1 henkilö- ja 1 paketti- autoon päätettiin ³⁾ sallia asentaa metaanikaasuyhdistelmät.

Vesimittarien myynti. Vesijohtolaitoksen tekemään esitykseen vesimittarien myynnistä päätettiin ⁴⁾ myöntyä.

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Vesijohtolaitos oikeutettiin ⁵⁾ käyttämään kertomusvuoden pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Vesijohtolaitos kohdalle merkityt siirtomäärärahat edellytyksin, ettei työvoimaa lisätty.

V:n 1941 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Vesijohtolaitos sisältyvästä siirtomäärärahasta Putkiverkon laajentaminen kaupungissa päätettiin ⁶⁾ sallia käyttää 327 000 mk vesijohdon uusimiseksi Munkkiniemen Ison puistotien eteläosassa Laajalahdentieltä Länt. Pitkälletielle. Samalla päätettiin vähentää edellä lukuun mainitun suuruinen määrä v:n 1943 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot Vesijohtolaitos sisältyvästä määrärahasta Vesijohtojen uusiminen.

Päävesijohdon johtaminen Käpylästä Pohjois-Töölöön. Teknillisten laitosten hallituksen tehtyä esityksen uuden päävesijohdon johtamisesta Koskelantieltä Turuntien pohjoispäähän sekä vesisäiliöpaikan järjestämisestä Ilmalan vuorelle, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ antaa rakennustoimistolle tehtäväksi suunnitella uuden päävesijohdon sen Koskelantien ja Mäkelänkadun kulmauksen ja nykyisen Turuntien pohjoispään välille suunnitauksen ynnä tarpeellisten tunneli- ja kaivantotöiden osalta.

Kesävesijohdon järjestäminen Taivaskallion patterille. Peruuttaen aikaisemman päätöksensä ⁸⁾ 20 000 mk:n osoittamisesta ilmatorjuntapatterin rakentamista varten Taivaskalliolle v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myönnettyistä varoista kesävesijohdon järjestämistä varten patterin miehistön asuntoon kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää mainitut varat v:n 1941 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Vesijohdon rikkoutumisen aiheuttamat vauriot. Yleisten töiden lautakunnan ilmoitus Runeberginkadulla sattuneen vesijohdon rikkoutumisen aiheuttamista katu- ja viemäri- vaurioista merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Reijolan lastenkodin vesijohdon yhdistäminen Haagan vesijohtoverkostoon. Merkittiin ¹¹⁾ tiedoksi Haagan kauppalanhallituksen ilmoitus, että anomukseen Reijolan lastenkodin vesijohdon yhdistämisestä Haagan vesijohtoverkostoon oli suostuttu.

Vantaanjoen vesimäärän lisääminen. Vesijohtolaitosta päätettiin ¹²⁾ kehoittaa suorittamaan 5 000 mk:n palkkio varatuomari L. Pentille, jolta oli pyydetty lausunto Vantaanjoen vesimäärän lisäämistä koskevasta ehdotuksesta.

Nurmijärven ja Kyläjoen pengertämistä ja Luhtajoen perkausta koskevan vesistötoimikunnan ehdotuksen johdosta maistraatille lähetettävä lausunto päätettiin ¹³⁾ antaa vesijohtolaitoksen ehdotuksen mukaisesti.

Haagan kauppalan ja kaupungin välisen vedentoimitusvälikirjan irtisanominen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ myöntyä teknillisten laitosten hallituksen esitykseen, että Haagan kauppalan ja Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön välillä v. 1930 laadittu ja myöhemmin kaupungille siirtynyt vedentoimitusvälikirja irtisanottaisiin ja asian enempi valmistelu otettaisiin esille niiden neuvottelujen yhteydessä, joita Haagan kauppalan taholta irtisanomisen jälkeen tultaneen pyytämään.

¹⁾ Khs 12 p. helmik. 334 §. — ²⁾ S:n 2 p. huhtik. 669 §. — ³⁾ S:n 23 p. jouluk. 2 247 §. —

⁴⁾ Khn jsto 17 p. jouluk. 4 222 §. — ⁵⁾ Khs 12 p. maalisk. 546 § ja 1 p. lokak. 1 677 §. —

⁶⁾ S:n 1 p. lokak. 1 678 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. tammik. 25 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 310. —

⁹⁾ Khs 29 p. tammik. 220 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. huhtik. 705 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 26 p. marrask. 4 142 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. marrask. 4 104 §; ks. tämän kert. I. s. 58. — ¹³⁾ Khs 12 p. helmik. 342 §. —

¹⁴⁾ S:n 12 p. marrask. 1 972 §.

K a a s u l a i t o s

Viranhaltijat ja työntekijät. Kiinnitettyään mittarinlukijoikseen kolme eläkkeellä olevaa sähkölaitoksen rahastajaa kaasulaitos ei vastoin tavallisuutta ollut vähentänyt heidän palkastaan eläkettä, minkä menettelytavan kaupunginhallitus päätti hyväksyä¹⁾.

Varastonhoitaja G. W. Henriksson oikeutettiin²⁾ toistaiseksi hoitamaan sivutointa.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ oikeuttaa kaasulaitoksen suorittamaan laiminlyönteihin ja väärinkäyttöksiin syyllistyneen, edesmenneen asennusmestarin K. Kiukkolan kuolinpesälle hänen palkkansa v:n 1941 joulukuun 1 p:n ja kertomusvuoden helmikuun 28 p:n väliseltä ajalta, jolloin hän oli pidätettynä virantoimituksesta, sekä yhden kuukauden palkkaa vastaavan hautausavun, vähennettyinä kuitenkin jo maksetuilla määrillä.

Koska oli ilmennyt epätietoisuutta siitä, oliko sotapalveluksessa kesäkuun 18 p:stä 1941 alkaen olevan hiilenkuljettaja M. Nurmisen reserviläispalkka maksettava hänen urakkapalkkansa vai hiilenkuljettajain normaalituntipalkan mukaisesti, kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että se oli maksettava urakkapalkan perusteella.

Kaupunginhallitus, jonka tutkittavaksi oli alistettu kysymys pidennetyn sairasloman myöntämisestä sekatyöntekijä T. R. Välimaalle helmikuun 19 p:n ja kesäkuun 7 p:n väliseksi ajaksi, päätti⁵⁾ kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta myöntämään hänelle jatkettua sairaslomaa työntekijäin sairas- ja hautausapua koskevien määräysten mukaisin palkkaeduin.

Määrärahat. Lisäyksenä kaasulaitoksen v:n 1941 eri määrärahoihin kaupunginhallitus myönsi⁶⁾ yhteensä 407 835 mk saman vuoden käyttövaroistaan kalliinajanlisäyksiin palkannauttijoille sekä laitoksen sotakulujen peittämiseen 128 127: 05 mk saman vuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Tilattujen kaasurahakkeiden osittainen katoaminen. Merkittiin⁷⁾ tiedoksi kaasulaitoksen ilmoitus ulkomailta tilattujen kaasurahakkeiden osittaisesta katoamisesta.

Erinäiset väärinkäytökset. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta ryhtymään virkasäännön 12 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin asennusmestari K. Kiukkolaa vastaan, joka oli tehnyt itsensä syyppäksi eräisiin laiminlyönteihin ja väärinkäyttöksiin.

Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ kehoittaa kaasulaitosta toistaiseksi pidättämään virantoimituksesta eräisiin väärinkäyttöksiin kaksin kuljetuksessa syyllistyneen vaakaaja N. Annalan.

Koksin myyntihintain järjestely. Koksin myyntihintain järjestelyä koskevan teknillisten laitosten hallituksen esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾, että asiakasta kaasulaitoksen harkinnan mukaisesti kussakin eri tapauksessa voitiin hyvittää koksin liian suuresta murskapitoisuudesta, milloin asiakas todistettavasti oli saanut enemmän murskaa kuin oli kohtuullista.

Kivihiihterän luovuttaminen Rauma oy:lle. Merkittiin¹¹⁾ tiedoksi teknillisten laitosten hallituksen ilmoitus, että kansanhuoltoministeriö oli määrännyt kaasulaitoksen luovuttamaan laitoksen Raumalla olevasta varastosta 1 000 tonnia kivihiihterän Rauma oy:n käyttöön antaen samalla suostumuksensa siihen, että kaasulaitos koron ja sekalaismenojen peittämiseksi sai lisätä 6 % Raumalla varastoidun kivihiihterän varastohintaan, jolloin myyntihinnaksi saatiin 797 mk tonnilta, minkä hinnan kansanhuoltoministeriö oli vahvistanut.

Kaasunjakelun säännöstely. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ kehoittaa teknillisten laitosten hallitusta kiireellisesti panemaan täytäntöön kaasunjakelun säännöstelyä koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen¹³⁾ samalla ottaen huomioon:

että uutta järjestelmää yksityistalouksissa ryhdyttiin toteuttamaan siitä päivästä, jolloin asianomaisessa taloudessa käytetyn kaasun kulutus siihen päivään mennessä oli todettu;

että kaasulaitos oli oikeutettu päätöksen täytäntöönpanossa käyttämään ylimääräistä työvoimaa; sekä

1) Khs 19 p. marrask. 2 005 §. — 2) S:n 15 p. tammik. 70 §. — 3) S:n 12 p. maalisk. 547 §; ks. tätä siv. alemm. ja tämän kert.I. s. 101. — 4) Khs 30 p. huhtik. 834 §. — 5) S:n 30 p. huhtik. 828 §. — 6) S:n 22 p. tammik. 175 §. — 7) S:n 5 p. maalisk. 510 §. — 8) S:n 5 p. helmik. 271 §; ks. tätä siv. ylemp. — 9) Khs 5 p. maalisk. 511 §. — 10) S:n 15 p. tammik. 78 §. — 11) S:n 2 p. huhtik. 671 §. — 12) S:n 29 p. tammik. 219 §. — 13) Ks. tämän kert.I.s. 59.

että kaupunginhallituksen yleisjaosto antoi tulkintatapauksessa noudatettavat ohjeet.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehoittaa kaasulaitosta kiireellisesti ryhtymään kaasunkäytön säästämismahdollisuuksien selvittelyä koskevan propagandan harjoittamiseen.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ oikeuttaa kaasulaitoksen harkitsemaan, kuinka paljon lämmintä vettä sellaisissa taloissa, joissa sitä ei voitu saada muulla tavoin kuin lämmitämällä, lukemisjakson aikana oli kulunut pöytäiden pesua varten sekä arvioidun vesimäärän perusteella myöntämään kohtuullisen lisäyksen talonmiehen kaasukulutukseen. Samalla kaupunginhallitus päätti, että koirien ruoanvalmistukseen saatiin myöntää puolet täysi-ikäiselle henkilölle myönnetystä kaasumäärästä eli 0,15 m³ vuorokaudessa edellyttäen, että koira oli sokean opas-, sota-, suojeluskunta- tai poliisikoira tai muuten asianomaisen ammatin harjoittamista varten välttämätön sekä että kansanhuoltotoimisto oli myöntänyt sille vehnäleseiden ostoluvan. Kysymys jäähdytyskaappeja varten myönnettävästä kaasumäärästä pantiin toistaiseksi pöydälle.

Kaasulaitos oikeutettiin²⁾ viimeistään elokuun 24 p:nä tehtävästä kirjallisesta anomuksesta syyskuun 15 p:ään saakka pidentämään lisäkaasun jakelua kuluttajille marjojen, vihannesten y.m. säilöntää varten.

Lisäkaasun saamisesta tehdyistä yksityisistä anomuksista³⁾ hyväksyttiin 21 ja evätettiin 4.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että kaasun säännöstelymääräyksiä ei ollut noudatettava sellaisten henkilöiden suhteen, joilla oli diplomaattioikeudet. Samanlainen päätös tehtiin⁵⁾ niinkään Ranskan kaupallisen avustajan suhteen.

Kaasulaitosta päätettiin⁶⁾ kehoittaa noudattamaan vahvistettua kaasutariffia silloinkin, kun säännöstelty kulutus ylitti kaupunginvaltuuston vahvistamat määrät, huomioonottaen, että ehkäisyhintana aina oli perittävä 15 mk m³:ltä.

Uusien ja vanhain kaasukuluttajain kaasuverkostoon liittämisen suhteen päätettiin⁷⁾: että uusina kaasukuluttajina oli pidettävä sellaisia käyttäjiä, jotka tilasivat uusia asennusjohtoja tai laajensivat entisiä laitteitaan, sekä sellaisten huoneistojen haltijoita, joihin aikaisemmin oli asennettu kaasujohdot, mutta joissa kaasukulutusta ei ollut ehditty aloittaa ennenkuin säännöstely tuli voimaan; sekä että vanhoina kaasukuluttajina oli pidettävä sellaisten kaasujohdoilla varustettujen huoneistojen haltijoita, joissa aikaisemmin oli käytetty kaasua mutta joiden kaasumittari oli joko suljettu tai poistettu. Edelleen päätettiin että edelliseen ryhmään kuuluville sellaisten huoneistojen haltijoille, joihin aikaisemmin oli asennettu kaasujohdot mutta joissa jakelua ei ollut ennätetty aloittaa, saatiin toimittaa kaasua kaupunginhallitusta kuulematta, mikäli oli kyseessä kaasunkäyttö keittotaloutta varten.

Kaasukojeiden asentamisesta tehdyistä anomuksista hyväksyttiin 125 ja hylättiin 75.

Isola-kupujen myynti kaasulaitoksen myymälässä. Koska oli esiintynyt tyytymättömyyttä sen johdosta, että kaasulaitos myymälässään myi varsinaiseen alaansa kuuluvaa Isola-kupuja samaan hintaan kuin tavalliset liikkeetkin, kaupunginhallitus päätti⁸⁾, että kaasulaitoksen, jonka olosuhteet olivat pakottaneet harjoittamaan säästäväisyyspropagandaa, kyllä tuli myymälässään pitää näytteillä kyseisiä kaasua säästäviä laitteita, mutta yleensä kehoittaa yleisöä kääntymään niiden liikkeiden puoleen, jotka myivät näitä laitteita, kuitenkin itsekään kieltäytymättä myymästä niitä.

Työkalujen lainaaminen Viipurin kaasulaitokselle. Viipurin kaasulaitokselle päätettiin⁹⁾ sallia lainata sen eräissä putkenasennustoissa tarvittavat työkalut.

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin¹⁰⁾ aloittamaan eräät kaasujohtotyöt, joita varten v:n 1940—42 talousarvioihin oli merkitty siirtomäärärahat.

Kaasuputken asentaminen Lönnrotinkatuun. Uuden kaasuputken asentamiseen Hieta- lahden- ja Köydenpunojankadun väliseen Lönnrotinkadun osaan kaupunginhallitus myönsi¹¹⁾ 59 000 mk tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Kaasulaitos sisältyvistä käytövarjoistaan.

1) Khs 19 p. helmik. 378 §. — 2) S:n 20 p. elok. 1 451 §. — 3) Khn jsto 26 p. helmik. 3 240 §, 19 p. maalisk. 3 327 §, 30 p. heinäk. 3 777 §, 20 p. elok. 3 792 § ja 19 p. marrask. 4 127 §. — 4) Khs 19 p. helmik. 379 §. — 5) Khn jsto 26 p. helmik. 3 243 §. — 6) Khs 5 p. maalisk. 509 §. — 7) Khn jsto 6 p. maalisk. 3 274 §. — 8) Khs 19 p. helmik. 377 §. — 9) Khn jsto 15 p. tammik. 3 066 §. — 10) Khs 1 p. lokak. 1 679 §. — 11) S:n 2 p. huhtik. 670 §.

S ä h k ö l a i t o s

Viranhaltijat. Asemapäivystäjä V. H. Heiskaselle ¹⁾ ja mittarintarkastaja E. V. Mököselle ²⁾, jotka linnoitustoimisto oli komentanut Viipurin kaupungin sähkölaitoksen jälleenrakennustyöhön, myönnettiin tarkoitusta varten jatkettua virkavapautta, edelliselle palkatta maaliskuun 1 p:stä toukokuun 31 p:ään ja jälkimmäiselle täysin palkkaeduin tammikuun 1 p:stä 16 p:ään ja palkatta tammikuun 17 p:stä kesäkuun 30 p:ään.

Konemestari K. W. T. Condu oikeutettiin ³⁾ säädetyn eroamisiansa saavutettuaan edelleen jäämään virkaansa huhtikuun 5 p:ään 1943.

Apulaisjohtaja R. F. W. Lindbohm ⁴⁾, toimistoapulaiset V. Juslin ⁴⁾, H. Olin ⁴⁾, T.-M. Palomäki ⁵⁾ ja M. Sandström ⁴⁾, laskuttaja E. Juslin ⁴⁾, mittarinlukijat B. Suhonen ⁴⁾ ja E. Urpunen ⁶⁾, asemapäivystäjät A. Häggqvist ⁴⁾, E. O. Joivio ⁴⁾ ja F. Lehti ⁴⁾ sekä konemestarit P. J. Oksanen ⁴⁾ ja E. Rautio ⁴⁾ oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1943 loppuun.

Määrärahat. Lisäyksenä sähkölaitoksen v:n 1941 eri määrärahoihin kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ yhteensä 380 000 mk saman vuoden käyttövaroistaan kalliinajanlisäyksiin palkannauttijoille, lisäyksenä laitoksen huoneistomenoihin 125 000 mk saman vuoden käyttövaroistaan polttoaineen hinnan nousun varalta, laitoksen sotakulujen peittämiseen 1 405 300:65 mk saman vuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten sekä laitoksen konttokuranttitilin korkojen maksamiseksi 520 000 mk v:n 1941 talousarvion pääluokan teknilliset laitokset lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan.

Sähkövirran hinta. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntyä teknillisten laitosten hallituksen esitykseen sähkölaitoksen Raitiotie ja omnibus oy:lle toimittaman sähkövirran hinnan määrittämisestä 108 p:ksi kWh:ltä.

Eräiden suoritettujen sähkömaksujen palauttaminen. Toiminimi Oskari Vilamolle päätettiin ⁹⁾ palauttaa sen Stenbäckinkadun varrella olevan lastensairaalan työmaan puolesta kohtuuttomasti suorittamia sähkömaksuja yhteensä 31 121:75 mk.

Sähkölaitoksen polttoainetilanne. Saatuaan teknillisten laitosten hallitukselta selostuksen sähkölaitoksen polttoainetilanteesta kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kiinnittää kansanhuoltoministeriön polttoaineosaston huomion siihen seikkaan, että sähkölaitokselle välttämättömästi oli hankittava 13 000 tonnia hiiliä maaliskuun 1 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseksi ajaksi. Teknillisten laitosten hallituksen esitys sähkölaitoksen vähemmän tärkeän puuvaraston siirtämisestä jonkun toisen elimen hallintaan ei sitä vastoin antanut kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta.

Sähkönkäytön säännöstely. Siihen katsoen, että rajaton sähkön saanti ei suinkaan näytännyt turvatulta, sähkölaitos oli johdonmukaisesti kieltänyt esim. sähköhelleiden liittämissä sähköjohtoverkoston milloin niitä haluttiin ottaa käyttöön vallitsevan kaasupulan johdosta kärsimään joutuneissa yksityisissä ja ravintolakeitteissä, samoin kuin sähkön käytön huoneiden lämmittämiseen. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ hyväksyä laitoksen toimenpiteet asiassa.

Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾, ettei teknillisten laitosten hallituksen esitys toimenpiteisiin ryhtymisestä sähkön käytön supistamiseksi sillä kertaa antanut sille aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että sanomalehdistössä oli julkaistava kuluttajille suunnattu kehoitus noudattaa säästäväisyyttä sähkön käytössä.

Eräiden töiden aloittamiseen myönnetty lupa. Teknillisten laitosten hallitus oikeutettiin ¹³⁾ aloittamaan eräät sähköjohtotyöt, joita varten v:n 1940—42 talousarvioihin oli merkitty siirtomäärärahat.

Eräiden katuvalaistustöiden suorittaminen. Tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahasta Johtoverkosto ja jakelulaitteet kaupunginhallitus myönsi ¹⁴⁾ 580 000 mk Bulevardin, Albertinkadun, Kalevankadun, Eerikinkadun, Ruoholahdenkadun, Abrahaminkadun, Hietalahdenrannan, Lapinlahdenkadun, Malminrinteen, Hietaniemenkadun ja Rautatiekadun sähkökatuvalaistuksen väliaikaiseen järjestämiseen.

¹⁾ Khs 15 p. tammik. 69 § ja 23 p. huhtik. 806 §. — ²⁾ S:n 5 p. maalisk. 514 §. — ³⁾ S:n 15 p. tammik. 71 §. — ⁴⁾ Khs jsto 5 p. maalisk. 3 263 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. syysk. 3 893 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. syysk. 3 877 §. — ⁷⁾ Khs 22 p. tammik. 175 § ja 5 p. helmik. 273 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. tammik. 221 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. helmik. 341 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. tammik. 68 §. — ¹¹⁾ Khs 22 p. tammik. 172 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. helmik. 274 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. lokak. 1 679 §. — ¹⁴⁾ S:n 1 p. lokak. 1 680 §.

Tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 125 000 mk sähkökatuvalaistuksen järjestämiseksi Hietaniemenkadun koilliselle jalkakäytävälle puupylväillä ja maakaapeleilla.

Herttoniemen sähköjohtoverkosto. Pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahasta Johtoverkosto ja jakelulaitteet kaupunginhallitus myönsi ²⁾ Herttoniemen sähköjohtoverkoston rakentamiseksi 645 000 mk, johon sisältyi kertomusvuoden talousarviossa Herttoniemen teollisuusalueen jakojohdokaapeleita ja muuntoasemaa varten myönnetty 300 000 mk, sekä 95 000 mk väliaikaisen muuntoaseman ja haaralinjan rakentamiseksi teknillisten laitosten hallituksen puoltaman ehdotuksen mukaisesti.

Tervasaaren väliaikainen muuntoasema. Tervasaaren väliaikaisen muuntoaseman ja suurjännitejohdon rakentamiseksi kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 95 000 mk pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot lukuun Sähkölaitos sisältyvästä määrärahasta Johtoverkosto ja jakelulaitteet.

M a n k a l a n k o s k e t

Oy. Mankala ab. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ tehdä Etelä-Suomen voima oy:n kanssa kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen ⁵⁾ edellyttämän, valtuuston hyväksymään arvioon perustuvan seuraavan sisältöisen sopimuksen kaupungin omistaman Mankala fors ab:n ja Etelä-Suomen voima oy:n omistaman Oy. Mankala ab:n yhdistämisestä näiden yhtiöiden omistamien Mankalan koskien vesivoiman hyväksikäyttämistä varten kesäkuun 1 p:stä lukien Oy. Mankala ab. nimiseksi yhtiöksi, jonka kaupunki ja Etelä-Suomen voima oy. sen jälkeen yhdessä omistaisivat, huomioonottaen, että Mankala fors ab:n käteisvarat ja tilisaatavat oli tarkistettu 732 519: 73 mk:ksi.

Sitten kuin Mankala fors ab. ja Oy. Mankala ab. tänä päivänä ovat tehneet sopimuksen mainittujen yhtiöiden yhdistämisestä, ovat Helsingin kaupunki, Mankala fors ab:n osakekannan omistajana, ja Etelä-Suomen voima oy., Oy. Mankala ab:n osakekannan omistajana, tänä päivänä sopineet seuraavaa:

1) Yhdistymissopimus edellyttää, että kaupunki ja Etelä-Suomen voima oy. hankkivat yhtä suuren osan vesivoimasta, jonka Iitin tai Jaalan pitäjään suunniteltu yhteinen voimalaitos tulee hyväkseen käyttämään. Jos toiselta sopimuspuolelta saatu vesivoima on toisen sopimuspuolen hankkimaa pienempi, on edellinen sopimuspuoli vaadittaessa velvollinen toiselle suorittamaan lunastuksen puolesta vesivoiman ylijäämästä, joka arvioidaan silloisten arvioiden mukaisesti. Ellei lunastushinnan suuruudesta sovit, jätetään asia sovintolautakunnan ratkaistavaksi välimiesmenettelyä koskevan lain säännösten mukaisesti.

2) Etelä-Suomen voima oy. toteaa suorittaneensa kesäkuun 1 p:nä 1942 Oy. Mankala ab:n vararahastoon 3 425 000 mk, jotta viimeksi mainitun yhtiön omaisuus olisi yhtiöiden yhdistyessä yhtä suuri kuin Mankala fors ab:n, sekä leimaveron mainitun vararahaston muodostamisesta.

3) Jos yhdistymisen jälkeen vesioikeuksien pätevyydestä syntyy riita, korvaa joko Helsingin kaupunki tai Etelä-Suomen voima oy. Oy. Mankala ab:lle kaikki mahdolliset oikeuskulut, riippuen siitä, kummanko puolen omistaman yhtiön vesioikeuksia riita koskee.

4) Jos Oy. Mankala ab:n vesioikeudet yhdistymisen jälkeen mahdollisessa oikeudenkäynnissä vähentyvät ja 1) kohdassa mainittu suhde täten muuttuu, sitoutuvat Helsingin kaupunki ja Etelä-Suomen voima oy. puolin ja toisin tällaisista muutoksista johtuviin oikeudenmukaisiin korvauksiin toiselle sopimuspuolelle.

5) Sopimuspuolet vakuuttavat, että yhdistyvillä yhtiöillä ei ole mitään velkoja, lukuunottamatta veroja ja 100 000 mk:n lainaa, jonka Oy. Mankala ab. on ottanut suorittaakseen eräitä yhteisiä kuluja. Niinikään sopimuspuolet vakuuttavat, että yhtiöiden omaisuus on vapaa velkakiinnityksistä.

6) Helsingin kaupunki myöntää Etelä-Suomen voima oy:lle 10 vuodeksi, rakennettavan voimalaitoksen valmistumisesta laskien, etuoikeuden muihin hankkijoihin nähden

¹⁾ Khs 1 p. lokak. 1 681 §. — ²⁾ S:n 5 p. helmik. 269 §. — ³⁾ S:n 5 p. helmik. 265 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. toukok. 942 § ja 4 p. kesäk. 1 076 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 107.

yhtiön kulloinkin voimalaitoksessa vapaana olevan energian syöttämiseen kaupungin sähkölaitokselle.

7) Etelä-Suomen voima oy. sitoutuu tekemään primavoiman hankintasopimuksen Helsingin kaupungin sähkölaitoksen kanssa käypään hintaan edellisessä kohdassa mainitun 10 vuoden ajaksi tehomäärästä, joka vastaa 4/15 yhtiön osuudesta rakennettavassa voimalaitoksessa.

8) Etelä-Suomen voima oy. sitoutuu laajentamaan voimansiirtoverkkoaan rakentamalla 110 kV linjan Mankala—Kuusankoski, jonka tulee olla valmiina silloin kun suunniteltu Mankalan voimalaitos aloittaa toimintansa, sekä siirtämään 10 vuoden ajan rakennettavan voimalaitoksen valmistumisesta lukien kaupungin voimaosuuden Mankalasta Helsinkiin yhtiölle ja sen sisaryhtiölle kuuluvia 110 ja 70 kV linjoja pitkin Kuusankosken — Kymminlinnan—Ahvenkosken—Porvoon kautta. Korvaukseksi tästä kaupunki suorittaa Etelä-Suomen voima oy:lle kiinteänä 200 000 mk kuukaudessa siitä päivästä lukien, jona voimansiirto alkaa.

Jos todetaan Suomen markan arvon tuntuvasti muuttuneen v:n 1941 kesäkuun 1 p:n jälkeen, on äsken mainittua maksua oikeudenmukaisesti muutettava mainitun voimansiirron sen johdosta aiheutuvaa kustannusten nousua vastaavasti. Ellei muutoksesta aikaansaada sopimusta, jätetään asia sovintolautakunnan ratkaistavaksi välimiesmenetelyä koskevan lain säännösten mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa Mankala fors ab:n tekemään Oy. Mankala ab:n kanssa seuraavan edellä olevaan sopimukseen perustuvan yhdistämissopimuksen:

Allekirjoittaneet Mankala fors ab. ja Oy. Mankala ab. ovat tänä päivänä tehneet seuraavan sopimuksen yhtiöiden yhdistymisestä:

1) Mankala fors ab. yhdistyy Oy. Mankala ab. nimiseen yhtiöön siten, että ensiksi mainitun yhtiön koko omaisuus siirtyy Oy. Mankala ab:lle, joka ottaa vastatakseen kaikista Mankala fors ab:n veloista ja sitoumuksista kesäkuun 1 p:stä 1941 lukien.

2) Oy. Mankala ab. toteaa muodostaneensa osakkailtaan saamallaan varoilla 3 425 000 mk:n suuruisen vararahaston, jotta yhtiön omaisuus olisi yhtiöiden yhdistyessä yhtä suuri kuin Mankala fors ab:n luovuttama omaisuus, sekä Oy. Mankala ab:n osakkaiden suorittaneen leimaveron vararahaston muodostamisesta.

3) Yhdistyminen tapahtuu siten, että Oy. Mankala ab. korottaa osakepääomansa 1 miljoonasta 2 miljoonaan mk:aan antamalla 1 000 uutta osaketta, kukin nimellisarvoltaan 1 000 mk, jotka uudet osakkeet vaihdetaan Mankala fors ab:n osakkeisiin siten, että yhtä vanhaa osaketta vastaan annetaan yksi uusi osake talonkeineen ja kuponkeineen v:sta 1942 lähtien.

4) Mankala fors ab. hakee heti kun päätös yhdistymisestä on tehty vuosihaasteen tuntemattomille velkojilleen.

5) Yhdistymisen jälkeen Oy. Mankala ab. suorittaa vaadittaessa Etelä-Suomen voima oy:lle 134 203:75 mk erinäisten voimalaitosta koskevien suunnitelmien ja asiamiestehtävien aiheuttamien menojen korvaamiseksi.

6) Tämä sopimus, jota on kirjoitettu kaksi yhtäpitävää kappaletta, on tehty edellyttäen, että Mankala fors ab:n ja Oy. Mankala ab:n yhtiökokoukset sääntöjen mukaisella tavalla sen hyväksyvät.

16. Muut asiat

Eräille yhdistyksille y.m. myönnetyt avustukset. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus päätti myöntää 7 000 mk Propaganda aseveljet yhdistykselle Kansallisteatterissa joulukuun 3 p:nä järjestettävää erityistä Helsingin asemiesiltaa varten ²⁾; 66 750 mk Koulumatkailatoimisto oy:lle lomaautettujen sotilaiden lomakodin vuokran suorittamiseen ³⁾; sekä 8 500 mk Helsingin nuorten työn juh latoimikunnalle marraskuun 22 p:nä järjestettävää juhlaa varten ⁴⁾.

¹⁾ Khs 15 p. toukok. 942 § ja 4 p. kesäk. 1 076 §. — ²⁾ Khs 15 p. lokak. 1 730 §. — ³⁾ S:n 29 p. tammik. 202 §, 16 p. huhtik. 742 § ja 6 p. elok. 1 335 § sekä khn jsto 7 p. toukok. 3 482 §, 11 p. kesäk. 3 619 §, 10 p. syysk. 3 838 §, 22 p. lokak. 3 959 §, 5 p. marrask. 4 041 § ja 10 p. jouluk. 4 172 §. — ⁴⁾ Khs 15 p. lokak. 1 734 ja 17 p. jouluk. 2 170 §.